

Středočeská vědecká knihovna v Kladně, Gen. Klapálka 1641, Kladno 272 01
www.svkkk.cz, library@svkkk.cz, 312 813 111

Knihovnik na cestách

Závěrečný díl knihovnického cestopisu by mohl mít název „Knihovna mého srdce“. Chci se v něm totiž věnovat knihovně, kterou jsem sice poznal nad rámec okruhu spolužáků z RKK 2009, ale vracel jsem se do ní častěji, ba dokonce měl možnost se drobným způsobem podílet na několika sobotních službách.

Jedná se o **Městskou knihovnu Rýmařov**, která má sice historii poměrně krátkou, leč rozhodně zajímavou. Její stránky se začaly psát na podzim roku 1945, kdy duchovní otcové knihovny, pánové St. Hubáček a Jos. Jeřábek, vyhlásili anketu darů. Nejvíce knih darovali noví osídlenci spolu s Národní jednotou severomoravskou se sídlem v Olomouci. O Vánocích téhož roku byly knihy uloženy do starých skříní v měšťanské škole a započalo nepravidelné půjčování 567 knih 58 čtenářům. Následující rok se stal prvním v pravidelné činnosti knihovny, která se usídlila na radnici a půjčovala téměř čtyřem stovkám čtenářů přes 2000 svazků dva dny v týdnu.

Od roku 1949 začala knihovna plnit funkci okresní knihovny okresu Rýmařov. Rok 1953 byl ve znamení široké osvětové činnosti knihovny ve městě a okolí. V letech 1954 – 1960 se hledaly nové formy práce, zvýšila se péče o malé vesnické knihovny a byl využíván bibliobus. Spolu s územní reorganizací a vytvořením okresu Bruntál se stala knihovna opět městskou s metodickou pomocí knihovněm v okolních obcích.

V roce 1961 se knihovna přestěhovala do budovy banky na náměstí Svobody, počínaje rokem 1965 plní střediskovou funkci – pečuje o 16 obecních knihoven na Rýmařovsku a vlastní již 24 000 svazků.

V roce 1967 zemřel pan Josef Jeřábek, knihovnický inspektor a první ředitel rýmařovské knihovny. Téhož roku do funkce ředitelky nastoupila paní Helena Nejedlá. Roku 1970 bylo dobudováno knihovnické středisko Rýmařov, všechny vesnické knihovny měly nový knižní fond, nové vybavení a řada z nich se dočkala lepších prostor. 1. března 1976 byla ukončena dvouletá rekonstrukce budovy knihovny, která přinesla nové prostory pro dětskou půjčovnu, sálék pro kulturní akce, čítárnu a sklady. Na rozdíl od 70. let, která byla ve znamení utužení centralizace střediskových knihoven v okrese, ale i racionalizace a mechanizace knihovnických prací, přinesl rok 1989 začátek poskytování knihovnických služeb bez politizace. Bohužel,

Pokračování na str. 2

Dokončení ze str. 1

zhoršená finanční situace donutila část prostor uvolnit bance a snížit stav zaměstnanců. V roce 1993 zásluhou projektu Integrovaného informačního systému Okresní knihovny v Bruntále za podpory OkÚ v Bruntále byla počítači vybavena i rýmařovská knihovna. Programová instalace umožňuje budovat databáze faktografických informací, jízdních řádů, Sbírek zákonů a dalších. V roce 1994 proběhl konkurz firem na přístavbu a vybavení nové části knihovny, díky němuž po dokončení prací v listopadu 1998 knihovna získala samostatný vstup, halu pro výstavní i společenskou činnost a provozní zázemí.

1. 7. 1996 se knihovna opět stává samostatnou městskou příspěvkovou organizací Města Rýmařova. Roku 1999 byl automatizován výpůjční proces a zpřístupněn internet, v následujícím roce prošla renovací dětská půjčovna a získala PC pro elektronický katalog a práci s dětskými výukovými CD-ROMy. Roku 2001 došlo na renovaci půjčovny pro dospělé. Zároveň odešla do důchodu ředitelka Mgr. Helena Nejedlá a nahradila ji Bc. Lenka Žmolíková. Díky laskavosti paní ředitelky Žmolíkové jsem měl možnost uspořádat svou první veřejnou výstavu fotografií „Rýmařov očima Rostislava Blechy“, kterou mi ve zdejší „Galerii u stromu poznání“ ochotně a s nadšením nainstaloval knihovník Martin Holouš. Galerii ve zvýšeném přízemí opravdu zdobí onen pověstný strom, vkusně vyvedený z keramiky. Odtud se můžeme

vydat po schodišti do patra, kde se nacházejí obě moderně vybavené půjčovny. Nejvíce mi k srdci přirostlo kresbami okrášlené oddělení pro děti, kde působí Martin Holouš. Právě on mne seznámil nejen s provozem, ale hlavně s nelehkou náplní práce při získávání nejmladších čtenářů a jejich postupnou výchovou až do doby dospívání. Jsou za tím skryty i desítky hodin, odehrávající se mimo zdi knihovny. Bez významu není ani protilehlé oddělení pro dospělé, které disponuje rozsáhlým volným výběrem dokumentů a výpočetní technikou. Výhodně umístěný výpůjční pult pak umožňuje obsluhovat o sobotách obě oddělení jedním knihovníkem. Za zmínku stojí i pěkně uspořádané internetové stránky knihovny, které mj. nabízejí možnost virtuální prohlídky, či množství akcí, které knihovna každým rokem pořádá.

Rostislav Blecha, Středočeská vědecká knihovna v Kladně

Ke knize patří příjemné prostředí.

Od 15. září tohoto roku se tento předpoklad naplnil v obci **Kosořice** (375 obyvatel, okres MB). Do zrekonstruovaného obecního domu byla přestěhována místní knihovna. Ve dvou místnostech s novým nábytkem je umístěno přibližně 1000 svazků. Také knihy výměnného fondu z Knihovny města Mladá Boleslav byly přesunuty z krabic do nových regálů.

Návštěva knihovny se tak stává příjemným čtvrtečním odpoledním programem místních obyvatel.

Marcela Kunová, Místní knihovna Kosořice

Citát na listopad

„Literatura se nám líbí ne proto, že nás umravňuje; umravňuje nás, protože se nám líbí“, Heathcote William Garrod.

Heathcote William Garrod (1878-1960) byl britský klasický učenec a literární vědec. Byl více než 60 let členem Merton College v Oxfordu. Byl profesorem poezie v letech 1923 - 1928. Od 1929-1930 byl profesorem na Harvard University .

Bazar učebnic v kralupské knihovně

Počátkem září jsme v naší knihovně uspořádali bazar učebnic. Inspiraci na tuto akci jsem získala na letošní knihovnické dílně.

Bazar jsme připravovali v srpnu a začátkem září s velkou nejistotou, protože jsme nikdy takovou akci nedělali. Bude o ni zájem, máme vše dobře promyšlené a připravené, četli studenti před koncem školního roku letáky, které jsme zaslali do kralupských středních škol, podívali se v červenci a v září do Kralupského Zpravodaje, všimli si upoutávek v knihovně a na jiných místech?

Počátkem září ale nejistota zmizela. Studovna se zaplnila učebnicemi, ke kterým studenti na požádání přiložili seznam i s prodejními cenami učebnic. Pokud zapomněli, rádi jsme jim se seznamem pomohli. Nedovolím si odhadnout, kolik učebnic jsme přijali, ale zájem o zprostředkování prodeje byl značný. A velký zájem nastal také 5. září o koupi vystavených učebnic. A co „letělo“ nejvíce? Byly to především literatury v kostce, čítanky k literatuře, dějepis, biologie pro střední školy atd.

Krátce ze semináře nejen o biblioterapii

Ve středu 12. října 2011 se v Praze uskutečnil seminář pro pracovníky knihoven Středočeského kraje na téma **Počátky dětského čtenářství s přihlédnutím k biblioterapii**. Seminář lektorsky vedla PhDr. Lidmila Vášová, pedagog Filosofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Pohovořila o vývoji dítěte a významu knih pro jeho osobnost, o vztahu, který si ke knihám buduje za pomoci rodičů a podpory knihovníků. Zdůraznila, že rozhodně není správné děti do četby nutit, abychom nedosáhli právě opačného efektu, tedy toho, že dítě získá k četbě nechuť nebo dokonce odpor. Paní lektorka dále mluvila o psychoterapeutických účincích pohádek a literatury obecně. O nutnosti správné interpretace a o důležitosti následného povídání si o přečteném příběhu.

Bazar jsme ukončili 23. září, o týden později, než jsme plánovali.

Během těchto dnů jsme zprostředkovali prodej učebnic přibližně za jedenáct tisíc korun. Nápad uspořádat tento bazar ocenili nejen studenti, ale i někteří profesori.

A na otázku několika čtenářů, proč to vlastně děláme, když si nebereme provizi a máme s tím hodně práce, nešlo odpovědět jinak, než slovy jedné kolegyně:

„Z lásky ke knize a ke čtenářům“. A já ještě dodávám, že i ke „kapsám rodičů a jejich dětí“, protože většina z nás ví, co nové učebnice stojí. A nejen to, někdy po prostudování leží opuštěné doma v knihovně, pod postelí, prostě někde založené. A jejich majitelé je odkládají s tím, co kdyby je ještě potřebovali...

Ale kralupští studenti nemusí mít strach. Kdyby o nějaké učebnice měli zájem, bazar v naší knihovně bude i příští rok.

Šárka Pánková, Městská knihovna Kralupy nad Vltavou

Upozornila na neocenitelnou pomoc knihovníků v okamžiku výběru toho správného titulu. Právě volba vhodné knihy může zajistit individuální léčebné působení četby na čtenáře. Pohovořila také o práci s handicapovanými dětmi – tělesně, smyslově i mentálně postiženými. Na závěr zmínila důležitost spolupráce veřejných knihoven se školními knihovnami a dětskými domovy. Z diskuze bylo jasné, že probíraná témata přítomné knihovnice opravdu zaujala.

*Dva postřehy závěrem: **Knihovna Jana Drdy v Příbrami** má své dětské oddělení přímo v budově školy. Otevírá již v 7 hodin, aby si mohly děti půjčit knihy ještě před vyučováním. Do **Obecní knihovny Velký Osek** přišla paní učitelka s celou třídou předškoláků MŠ z vedlejší obce. Přijeli na školní výlet podívat se na základní školu a obecní knihovnu, které budou brzy navštěvovat.*

Eva Šenfeldová, Středočeská vědecká knihovna v Kladně

Den Středočeského kraje ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně

V pátek **28.10.2011** se konal tradiční **Den Středočeského kraje**. Pracovníci Středočeské vědecké knihovny v Kladně přišli do práce tentokrát v kostýmech. Každý z nich představoval postavu z některé slavné opery. Uživatelé knihovny v tento den navštívili **knihovnu operní**. Byl pro ně připraven malý znalostní kvíz, mohli poznávat postavy z oper a obcerstvit se. (sponzorsky získáno od kladenských firem). Směle můžeme tvrdit: „*Kdo si přišel půjčit knihy v tento sváteční den, jistě se i dobře bavil.*“ Fotografie z akce najdete na webových stránkách www.svkkk.cz

Rozhovor s knihovníkem

Velmi rádi jsme také navštívili **Městskou knihovnu Hostomice**, se kterou nás seznámila knihovnice **paní Irena Lisá**, která nám rovněž poskytla následující rozhovor.

Rozhovor vedli Radek Liška a Ladislava Cukrová

Paní Lisá, představte nám, prosím, stručně Vaši knihovnu?

Naše knihovna je nejstarší knihovnou na Berounsku. Byla založena již roku 1849 páterem Josefem Šmidingerem, který např. založil také knihovnu ve Strakonících, která dnes nese jeho jméno. Knihovna je umístěna přímo na náměstí a má k dispozici dvě místnosti a malý sklad. Knihovna je plně automatizovaná, zbývá uložit již ne mnoho knih, a čtenáři si tak mohou objednávat knihy z domova nebo odkudkoliv chtějí. Bohužel se ale u nás našla i řada čtenářů, kteří nejsou ochotni si takto knihy půjčovat, proto i nadále vedu ještě lístkový systém. U nás se čtou hlavně romány a detektivky, muži pak čtou ještě naučnou literaturu a děti chtějí převážně něco o různých příšerách.

Jaké máte v knihovně složení čtenářů (senioři, děti, mládež, lidé v produktivním věku) a jak je motivujete k návštěvě knihovny?

Většinu našich čtenářů tvoří senioři, ale překvapivě kromě dětí chodí i dost lidí v produktivním věku.

Pořádáte v knihovně nějaké akce pro své čtenáře/pro všechny obyvatele obce?

Naše knihovna navázala dobrou spolupráci se základními školami v Osově i Hostomicích, pro které připravuji ročně kolem 20 besed. Ty se týkají většinou knih, o kterých si vyprávíme, čteme ukázky, děti mají různé dotazy, a nakonec pro ně připravím doplňovačky, které vždy korespondují s danou knihou. Paní učitelky si většinou zvolí nějaké téma nebo autora a já pak připravím konkrétní program. Velmi oblíbené jsou také různé výtvarné soutěže, kdy děti malují obrázky na dané téma a vítězové jsou vždy odměněni nějakou drobností, jako například knihou, vodovkami, pastelkami apod. Bohužel v knihovně nemáme téměř žádný prostor na vystavení těchto prací. S tímto problémem nám pomáhá městský úřad, kde můžeme práce vystavovat. Do knihovny také chodí děti z mateřské školky, které se zde zábavnou formou seznamují s knížkami. Akce pro dospělé téměř neděláme, jen několik málo, které se týkaly regionální literatury.

Jak se Vaše obec stará o knihovnu a její chod?

Spolupráce s městským úřadem je bezproblémová. Pokud to umožňuje rozpočet, dávají nám peníze na vybavení knihovny, ale například i na akce pro děti. Pro nejbližší dobu by ale bylo dobré rekonstruovat dům, ve kterém knihovna sídlí. Jedná se pochopitelně o velkou investici, tak nevím, jestli se k tomu městský úřad odhodlá. K tomu všemu ještě dostávám poměrně slušnou částku na nákup knih.

Vyhovuje Vám složení výměnného fondu, který Vám poskytuje Vaše pověřená knihovna?

Výměnné sobory si půjčujeme z Příbrami i z Kladna.

S jejich složením jsem spokojena. Vyhovuje mi (stejně jako čtenářům knihovny), že soubory obsahují množství naučné literatury, kterou tak nemusím kupovat.

Jaké nové služby byste uvítala od svých metodiků pro zlepšení své práce a spokojenosti Vašich čtenářů?

Já bych byla celkem spokojená, ale bohužel je pro mě problém ze zdravotních důvodů dojíždět na větší vzdálenosti. Dojíždění je obtížné i vzhledem ke špatnému spojení, které naše město má se vzdálenějšími místy, než je Příbram či Beroun, kde se musí přestupovat. Proto bych kvůli sobě uvítala konání řady seminářů ve zmíněných městech nebo by mi i stačil nějaký text z těchto akcí či nějaké metodické doporučení.

Dokončení na str. 5

Dokončení ze str. 4

Teď několik osobních otázek. Jak jste se dostala k této profesi a jaká byla Vaše původní profese?

K této profesi jsem se dostala náhodou. Po absolvování gymnázia se v knihovně v Hostomicích uvolnilo místo, a od té doby zde pracuji bez přerušení již mnoho let, v srpnu letošního roku je to přesně 35 let.

Co Vás na této práci nejvíce těší a co naopak netěší?

Vždycky mám radost, když přijdou nové knihy, které mohu našim čtenářům hned poskytnout. Co mi ale vyloženě vadí, jsou nepořádní čtenáři. Na některé z nich dokonce neplatí ani právník. Také vyřazování knih nepatří zrovna mezi činnosti, na které bych se těšila.

Po jakém druhu literatury sáhnete, když máte volno?

Nejraději mám romány ze současnosti i z historie. Ráda mám také povídky od Ivanky Deváté a Oty Pavla. Líbí se mi i humor Ivo Jahelky.

Jakou knihu byste čtenářům doporučila z toho, co jste v poslední době přečetla?

Zejména bych doporučila přečíst si Bílou Masajku od Corinne Hofmannové. Zajímavá je rovněž kniha od Jana Bauera Klasikové v nedbalkách.

Jaké jsou Vaše koníčky?

Mým dlouholetým koníčkem byla zahrada, bohužel kvůli zdravotním problémům jsem se musela této činnosti vzdát. Také jsem ráda chodila se svými syny do tanečních, dnes už se tam chodím jen dívat s kamarádkou, se kterou si při tom báječně popovídáme.

Můžete nám říci, jaký je Váš oblíbený recept či návod...? (např. kuchařský recept, léčebný recept nebo kúra, návody k pletení, háčkování, šití, nápady na rukodělné práce, rady Vašich babiček, zkrátka cokoliv, z čeho máte radost, co rádi děláte)

Moje rodina si vždycky ráda pochutná na kuřeti na zelenině a ovocném koláči.

Kuře na zelenině:

Suroviny: 1 kuře, 2 velké cibule, 3 mrkve, petržel, celer, rajský protlak, kečup, provensálské koření, bobkový list, pár kuliček jalovce, sůl, 2 lžíce oleje

Postup: pekáček vymažeme olejem, na dno dáme na kolečka nakrájenou cibuli a kořenovou zeleninu. Na ni naskládáme na čtvrtky nakrájené kuře, osolíme a opeříme, přidáme další koření, protlak a kečup a mírně podlijeme vodou. Pečeme v přiklopeném pekáčku při teplotě 220° C cca 1,5 hod. Podáváme s bramborami.

Ovocný koláč:

Z 1 hrnku hrubé mouky, 1 hrnku cukru a půlky másla uděláme žmolenu, asi třetinu necháme stranou na posypání.

Do zbytku přidáme hrnek polohrubé mouky, 1 vejce a 1 hrnek mléka. Zamícháme těsto a přidáme 1 balíček kypřícího prášku. Těsto nalijeme na vymaštěný a moukou vysypaný plech.

Těsto poklademe čerstvým nebo kompotovaným ovocem (nejlépe meruňky, letní jablka nebo kompotované hrušky) a posypeme žmolenu. Pečeme na 170° C po dobu 30 minut.

Děkujeme za rozhovor.

Celostátní seminář Regionální funkce knihoven 2011 ...

... se konal v Plzni ve dnech 12. - 13. října. Hovořilo se například o současné situaci v krajích, nových trendech nebo novele standardů VKIS. Na programu byly příspěvky o elektronických službách knihoven a o alternativních řešeních některých problémů RF. Více informací najdete na <http://www.svkos.cz/sdruk/odborne-sekce/sekce-pro-regionalni-funkce/clanek/sekce-pro-regionalni-funkce/>

Porada knihovníků a přednáška v Kutné Hoře

V Městské knihovně Kutná Hora se v úterý 25.11.2011 konala porada profesionálních knihovníků obsluhovaného regionu a vzápětí i **přednáška o současné ruské literatuře**.

Pan **Libor Dvořák, překladatel, publicista a komentátor**, velmi poutavě hovořil o současné situaci v Rusku. O politickém prostředí i o podmínkách obyčejných lidí. Samozřejmě byla řeč také o knihách, především o těch nejnovějších. Ale zmínil i některé ruské klasiky, kteří jsou stále žádaní a stále u nás vychází. Účastníci se dozvěděli navíc něco málo z nakladatelského zákulisí.

Na <http://www.svkkk.cz/cs/pro-knihovny/vzdelavani-knihovniku/> ve *Studijních materiálech z přednášek a seminářů* si můžete prohlédnout téměř vyčerpávající seznam vydaných děl ruské literatury od roku 2000 (ze 4.11.2010).

Eva Šenfeldová, Středočeská vědecká knihovna v Kladně

Foto z přednášky o ruské literatuře

Zajímavá výzva z elektronické konference KNIHOVNA

„**Místní knihovna Hostouň** vyhláší 5. ročník dětské soutěže **NEJKRÁSNEJŠÍ OBÁLKA KNIHY**. Každý si dle vlastního výběru zvolí oblíbenou knížku a navrhne vlastní obálku knihy. Obálka musí mít všechny náležitosti – název knihy, autora, výtvarné zpracování ...

Použijte fantazii – dovoleny jsou veškeré materiály – tempéry, pastelky, látky, vlna, korálky ...

- ✦ Soutěž probíhá od 1. 10. 2011.
- ✦ Poslední obálky přijímáme ve středu 14. 12. 2011.

- ✦ Během ledna 2012 vybere knihovna společně s odbornou komisí vítěze.
- ✦ Zúčastnit se mohou děti všech věkových kategorií.
- ✦ Pro vítěze je připravena odměna.
- ✦ Děti, které ještě neumějí psát, budou obálku pouze kreslit.
- ✦ Velikost obálky: MŠ – čtvrtka A5, ZŠ – čtvrtka A4.

O výstavě všech knižních obálek a o vyhodnocení soutěže vás budeme informovat na našich internetových stránkách www.knihovnahostoun.wz.cz. Pro další dotazy pište na mail hostoun@volny.cz.

Karolína Svatošová, Knihovnice“

Děkujeme za Vaše příspěvky a těšíme se na nové zprávy od Vás!

Bulletin najdete na <http://www.svkkk.cz/>;
sestavují: liska@svkkk.cz, tel. 312 813 154; senfeldova@svkkk.cz, tel. 312 813 138